

Onderwerp

Aanpassen investeringstermijn ENERGIIQ

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Voor u ligt een voorstel tot aanpassing van de door uw Staten vastgestelde Investeringsstrategie van het Energie-Innovatiefonds (EIF), beter bekend als ENERGIIQ ((zie: [Investeringsstrategie+Energie+Innovatiefonds+Zuid-Holland \(notubiz.nl\)](https://notubiz.nl)). Voorgesteld wordt om de initiële investeringstermijn van het fonds te verkorten van 10 jaar naar 8,5 jaar. De looptijd van het fonds zelf (15 jaar, tot eind 2032) blijft ongewijzigd.

Met deze aanpassing geven Gedeputeerde Staten uitvoering aan de aanbevelingen uit het evaluatierapport van Rebel Groep en invulling aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid om het fonds binnen de bestaande looptijd ordentelijk, doelmatig en transparant af te bouwen.

Door de initiële investeringstermijn te verkorten, wordt voorkomen dat nieuwe aan te gane investeringen de initiële looptijd van het fonds (te ruim) overschrijden en wordt het risicoprofiel van de portefeuille in de laatste jaren van het fonds bovendien beperkt.

Bij de voorgestelde aanpassing zijn de volgende bestuurlijke afwegingen betrokken:

- de bijdrage aan de beleidsdoelstellingen (CO₂ -reductie, werkgelegenheid althans economische groei in de Zuid-Hollandse regio);
- de oorspronkelijke financiële randvoorwaarden die bij aanvang aan het fonds zijn meegegeven (nominaal revolveren, het streven om het fondsvermogen minimaal tweemaal in te zetten en terugverdienen van gemaakte kosten);
- de uitvoerbaarheid en doelmatigheid van het fondsbeheer in de resterende looptijd.

Gedeputeerde Staten vragen u om in te stemmen met de verkorting van de initiële investeringstermijn, zodat de fondsbeheerder (InnovationQuarter) het beheer van het fonds kan inrichten op een beheer- en afbouwfase die past bij de resterende looptijd en de meegegeven bestuurlijke kaders.

Inhoud

Periodieke evaluatie ENERGIIQ, inclusief aanbevelingen

In 2024 heeft onderzoeksbureau Rebel Groep, overeenkomstig de Investeringsstrategie, een periodieke evaluatie van ENERGIIQ uitgevoerd. Uw Staten hebben het definitieve evaluatierapport op 17 maart 2025 ontvangen ([Eindrapport evaluatie ENERGIIQ](#) en de [Brief van gedeputeerden Potjer en van Leeuwen Evaluatierapport ENERGIIQ 2024](#)). In de begeleidende brief (kenmerk PZH-2025-869602023) is aangegeven dat Gedeputeerde Staten de fondsbeheerder, InnovationQuarter, hebben verzocht om de aanbevelingen uit het evaluatierapport te implementeren

In het evaluatierapport zijn onder meer de volgende aanbevelingen gedaan:

- verbetering van de managementrapportages;
- uitwerking van drie handelingsperspectieven:
  1. per direct stoppen met het fonds;
  2. op korte termijn stoppen met het fonds;
  3. de looptijd van het fonds (15 jaar, tot eind 2032) conform Investeringsstrategie uitdienen en het fondsbeheer optimaliseren.

In 2025 zijn, in samenwerking tussen de fondsbeheerder en de provincie, de managementrapportages verbeterd en is verder een model ontwikkeld om de impact op de beleidsdoelstellingen (CO₂ -reductie en werkgelegenheid) in het vervolg beter te kunnen meten. De rapportages zijn daarmee van voldoende kwaliteit om als basis te dienen voor bestuurlijke sturing en verantwoording.

Op verzoek van Gedeputeerde Staten zijn de drie in het evaluatierapport genoemde handelingsperspectieven uitgewerkt. Daarnaast heeft de fondsbeheerder zelf nog twee aanvullende handelingsperspectieven onderzocht. Dit zijn:

4. verlengen van de looptijd van het fonds met 5 jaar (tot eind 2037);
5. de looptijd van het fonds niet verlengen, maar vrijkomende middelen inzetten om leningen te verstrekken.

Al deze vijf handelingsperspectieven zijn uitvoerig met de fondsbeheerder besproken, geanalyseerd en beoordeeld op beleidsmatige, financiële en uitvoeringsaspecten.

Bestuurlijke afweging

Behalen beleidsdoelstellingen

De primaire beleidsdoelstellingen van ENERGIIQ zijn:

- het realiseren van CO₂ -reductie;
- het creëren van werkgelegenheid in de provincie Zuid-Holland, althans

- het bijdragen aan de economische groei in de Zuid-Hollandse regio.

Uit de nadere uitwerking van de handelingsperspectieven blijkt dat:

- eerder stoppen (per direct of op korte termijn) leidt tot een lagere realisatie van de beleidsdoelstellingen;
- bij het scenario waarin de looptijd van 15 jaar wordt uitgediend, het de verwachting is dat de beoogde beleidsdoelstellingen behaald worden.

Rebel Groep heeft in het evaluatierapport aangegeven dat de langere doorlooptijd van investeringen positieve gevolgen kan hebben voor het behalen van de beleidsdoelstellingen. Op basis van de huidige inzichten lijkt het er voorsnog echter op dat de beleidsdoelstellingen binnen de bestaande looptijd van 15 jaar kunnen worden gerealiseerd.

Financiële randvoorwaarden

De financiële randvoorwaarden van het fonds zijn:

- nominale revolverendheid;
- inzetbaarheid van het fondsvermogen van minimaal twee keer, en
- terugverdienen van gemaakte kosten

Uit de analyse blijkt dat op basis van de huidige inzichten:

- eerder stoppen met het fonds (per direct of op korte termijn) ongunstig is voor het behalen van deze financiële randvoorwaarden;
- verlenging van de looptijd tot 2037 weliswaar extra beleidsimpact kan opleveren, maar de extra kosten niet althans in onvoldoende mate opwegen tegen deze beleidsmatige meeropbrengst;
- het niet goed mogelijk is om, met inachtneming van de resterende looptijd van het fonds vrijgevallen middelen, in te zetten via leningen, gelet op de voorwaarden waaraan dergelijke leningen moeten voldoen.

Daarnaast is duidelijk geworden dat, mede door langere doorlooptijden van investeringen dan bij de start van het fonds nog waren voorzien, op basis van de huidige inzichten niet, althans in onvoldoende mate, zal worden voldaan aan de financiële randvoorwaarde om het fondsvermogen minimaal tweemaal in te zetten. Dit is ook door Rebel Groep in het evaluatierapport benoemd.

Looptijd, investeringstermijn en risicobeheersing

De huidige Investeringsstrategie bepaalt dat gedurende de eerste 10 jaar van het fonds, tot eind 2027, nieuwe investeringen kunnen worden gedaan. Gezien de langere doorlooptijd van investeringen (naar inmiddels blijkt 7 jaar of meer) kan dit ertoe leiden dat de initiële looptijd van het fonds (te ruim) wordt overschreden.

Om deze reden is, onder voorbehoud van uw instemming, met de fondsbeheerder besproken dat het per direct overgaan naar de beheerfase van het fonds – en daarmee het verkorten van de investeringstermijn van 10 jaar naar

8,5 jaar – onder de gegeven omstandigheden het meest gunstige handelingsperspectief is.

Dit handelingsperspectief:

- borgt dat er geen nieuwe investeringen worden aangegaan die de looptijd van het fonds kunnen overschrijden;
- maakt een meer planmatige en transparante afbouw van de portefeuille mogelijk;
- sluit aan bij de bestuurlijke wens om binnen de bestaande looptijd van 15 jaar tot een ordentelijke afronding te komen.

Met de fondsbeheerder is afgesproken dat het fondsbeheer zal worden geoptimaliseerd, passend bij de beheerfase, en dat op het volgende, en laatste, verlengingsmoment van de met het fondsbeheer gesloten beheerovereenkomst in 2028 opnieuw zal worden bezien welke vorm van beheer dan passend is bij de dan geldende portefeuille.

Financiële consequenties

De voorgestelde verkorting van de investeringstermijn heeft geen directe aanvullende budgettaire consequenties voor de provincie, omdat:

- de totale looptijd van het fonds (15 jaar, tot eind 2032) ongewijzigd blijft;
- geen extra middelen aan het fonds worden toegevoegd.

Indirect draagt de verkorting van de investeringstermijn bij aan:

- een betere beheersing van de uitvoeringskosten in de laatste jaren van het fonds;
- een beperking van de risico's die samenhangen met nieuwe, laat ingestapte investeringen die de initiële looptijd van het fonds zouden kunnen overschrijden.

De financiële effecten zullen worden gemonitord via de verbeterde managementrapportages en worden betrokken bij de jaarlijkse analyse private partijen waarover uw Staten jaarlijks middels de gebruikelijke P&C producten zullen worden geïnformeerd.

Proces

Gedeputeerde Staten stellen uw Staten voor om in te stemmen met de verkorting van de investeringstermijn van ENERGIIQ van 10 jaar naar 8,5 jaar. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan:

- de aanbevelingen uit het evaluatierapport van Rebel Groep;
- de bestuurlijke keuze om de initiële looptijd van 15 jaar (tot eind 2032) te handhaven;
- de wens om het fonds tijdig, doelmatig en transparant af te bouwen binnen de bestaande kaders.

Bijlagen:

Den Haag, 12 mei 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff